

HANDREIKING VERRIJKEN

COMPACTEN
VERSNELLEN

Verrijking is onderdeel van het basisaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen. Zij kunnen op één of meer vakgebieden meer aan dan reguliere lesstof. De tijd die vrijkomt door middel van compacten, wordt ingezet voor de verrijking. Verrijking:

- * sluit aan op de basisstof op een hoger of gedetailleerder niveau (verdieping) en/of is extracurriculair (verbreding)
- * werkt aan cognitieve vaardigheden
- * traint de executieve functies
- * gaat gepaard met het oefenen van sociale vaardigheden.

De hele jaargroep kan hierdoor profijt hebben van verrijking.

Naast verrijking in de eigen groep, kunnen leerlingen ook naar een (bovenschoolse) verrijkingsgroep. Het Expertisecentrum van Innoord biedt hiervoor het Leerlab aan.

Criteria voor goed verrijkingsonderwijs

- * beroep doen op creativiteit
- * open opdrachten
- * hoog abstractieniveau
- * hoge mate van complexiteit
- * meerwaarde bieden ten opzichte van reguliere leerstof
- * stimuleren van onderzoekende houding
- * beroep doen op zelfstandigheid van de leerling
- * uitlokken van een reflectieve houding
- * beroep doen op metacognitieve vaardigheden
- * uitlokken van interactie

Waarom?

Door te verrijken blijven (hoog)begaafde leerlingen gemotiveerd, het bevordert hun autonomie en gevoel van competentie en ze kunnen zich verder ontwikkelen. De kans op onderpresteren wordt hierdoor aanzienlijk verkleind.

Leerkrachtvaardigheden

Verrijking vraagt om een coachende leerkracht. Deze leerkracht:

- * helpt de leerling in zijn zone van naaste ontwikkeling te komen en door te zetten.
- * geeft een paar keer per week een korte instructie en biedt ruimte voor vragen en het geven van feedback. Op die manier leert de leerling echt iets nieuws.
- * geeft verrijkingswerk er niet extra bij, maar in plaats van werk dat is gecompact.
- * maakt het verrijkingswerk verplicht en stelt eisen.
- * laat het verrijkingswerk terugkomen op het rapport.

Let op! Verrijking is niet hetzelfde als zelfstandig werken. Als de leerling het zonder enige instructie kan is er niets bij geleerd.

Doelen- en vaardighedenlijst SLO (talentstimuleren.nl)

Er kunnen drie domeinen worden onderscheiden. Wanneer de juiste verrijkingsopdrachten gekozen worden en de leerling goed begeleid wordt, kan er in één keer aan alle drie de domeinen gewerkt worden.

LEREN LEREN

Executieve functies
Verschillende leerstrategieën
Goede werkverdeling in tijd

LEREN DENKEN

Analytisch denken
Creatief denken
Kritisch denken

LEREN (VOOR HET) LEVEN

Inzicht in jezelf
Omgaan met anderen

Bronnen en verwijzingen

- * <https://expertisecentrum.innoord.nl/expertiseteam-meergegafdheid/>
- * <https://talentstimuleren.nl/?file=498&m=1366799906&action=file.download>

Bakx, A., De Boer, E., Van den Brand, M., & Van Houtert, T. (2016). Werken met begaafde leerlingen in de klas. Pedagogische sensitiviteit als leidraad. Assen: Uitgeverij

Koninklijke Van Gorcum.

expertise
centrum **INNOORD**

HANDREIKING VERRIJKEN

COMPACTEN VERSNELLEN

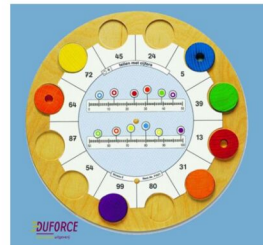
Voorbeelden van verrijkmateriaal

Opdrachten met onderzoekend & ontwerpend leren of het TASC-wiel



Zelfcorrigerend materiaal

Smart games, Paletti

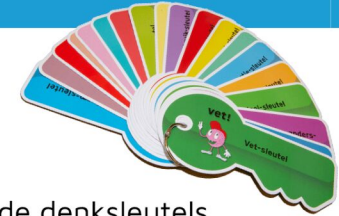


Werkboekjes

Rekentijgers, Denken over taal, Topklassers, Detective Denkwerk, en dergelijke. Wees kritisch op werkboekjes. Vaak wordt van de leerling verwacht het zelfstandig te kunnen en daardoor wordt deze niet echt uitgedaagd.



Het leren van een nieuwe taal



Hogere orde denkactiviteiten

Zoals debatteren, filosoferen en de denksleutels

Opdrachten aan de hand van Taxonomie van Bloom

Bloom's Taxonomie

- 6. Creëren**
Nieuwe ideeën, producten of gezichtspunten genereren
Ontwerpen, maken, plannen, produceren, uitvoeren, bouwen
- 5. Evalueren**
Motieven of rechtsvaardigheden van een besluit of gebeurtenis
Controleren, hypothetiseren, bekriften, experimenteren, beoordelen
- 4. Analyseren**
Informatie in stukken opdelen om de verbanden en relaties te onderzoeken
Vergelijken, organiseren, uit elkaar halen, ondervragen, vinden
- 3. Toepassen**
Informatie in een andere context gebruiken
Bewerkstelligen, uitvoeren, gebruiken, toepassen
- 2. Begrijpen**
Ideeën of concepten uitleggen
Interpreteren, samenvatten, heromsamen, classificeren, uitleggen
- 1. Onthouden**
Informatie herinneren
Herkennen, beschrijven, benoemen

Schaken



Hersenkrakers, leeskrakers en raadsels

$$\begin{aligned} \text{🍌} + \text{🍌} + \text{🍌} &= 21 \\ 10 = \text{🍌} + 4 + \text{🍌} \\ \text{🍌} + \text{🍌} &= 8 \\ 14 = \text{🍌} + \text{🍌} \\ \text{🍌} + \text{🍌} + \text{🍌} + \text{🍌} &= ? \end{aligned}$$

De leerkuil, Growie & Fixie en de Breinkrachten



En nog veel meer..!